

INTEGRALE DUBLE. PROBLEME PROPUSE

Lect. Dr. Costache Luminița

Să se calculeze următoarele integrale duble:

1. $I = \int \int_D \ln(x+y) dx dy$, unde $D = \{0 \leq x \leq 1, 1 \leq y \leq 2\}$

R: $I = \frac{9}{2} \ln 3 - 4 \ln 2 - \frac{3}{2}$

2. $I = \int \int_D xy dx dy$, dacă D este domeniul limitat de parabola $y = x^2$ și de dreapta $y = 2x + 3$.

R: $I = \int_{-1}^3 \left(\int_{x^2}^{2x+3} xy dy \right) dx = 53 + \frac{1}{3}$

3. $I = \int \int_D y dx dy$, unde $D : y \leq x, xy \geq 1, 1 \leq x \leq 2$

R: $I = \int_1^2 \int_{\frac{1}{x}}^x y dy dx$ etc.

4. $I = \int \int_D (x^2 + y) dx dy$, unde $D : 0 \leq y \leq 2, \frac{y^2}{2} \leq x \leq 4 - y$

5. $I = \int \int_D \arcsin \sqrt{x+y} dx dy$, unde D este domeniul mărginit de dreptele $x+y=0, x+y=1, y=-1, y=1$.

R: $I = \int_{-1}^1 \left(\int_{-y}^{1-y} \arcsin \sqrt{x+y} dx \right) dy = \frac{\pi}{4}$

Să se calculeze în coordonate polare următoarele integrale duble:

6. $I = \int \int_D \arcsin \left[\frac{1}{2\pi} (x^2 + y^2)^{\frac{1}{2}} \right] dx dy$, unde $D : \pi^2 \leq x^2 + y^2 \leq (2\pi)^2$

R: $I = \int_0^{2\pi} d\theta \cdot \int_{\pi}^{2\pi} \left(\arcsin \frac{\rho}{2\pi} \right) \rho d\rho = \pi^3 \left(\frac{7\pi}{6} - \frac{\sqrt{3}}{2} \right)$

7. $I = \int \int_D x e^{\sqrt{x^2+y^2}} dx dy$, unde $D : a^2 \leq x^2 + y^2 \leq b^2, -x \leq y \leq x$

R: $I = \int_a^b \rho^2 e^{\rho} d\rho \cdot \int_{-\frac{\pi}{4}}^{\frac{\pi}{4}} \cos \theta d\theta = \sqrt{2} [e^b (b^2 - 2b + 2) - e^a (a^2 - 2a + 2)]$

8. $I = \int \int_D (x^2 + y^2 + xy - x - y) dx dy$, unde $D : 4 \leq x^2 + y^2 \leq 9, y \geq x \geq 0$

R: $I = \int_2^3 d\rho \cdot \int_{\frac{\pi}{4}}^{\frac{\pi}{2}} (\rho^3 + \rho^3 \frac{\sin 2\theta}{2} - \rho^2 \cos \theta - \rho^2 \sin \theta) d\theta = \frac{65(\pi+1)}{16} - \frac{19}{3}$

9. Să se calculeze aria mulțimii $D = \{(x, y) \in \mathbb{R}^2 \mid \frac{x^2}{4} + y^2 \geq 1, x \geq 0, y \geq \frac{x\sqrt{3}}{2}, \frac{x^2}{16} + \frac{y^2}{4} \leq 1\}$.

R: $\text{aria}(D) = \int_1^2 \int_{\frac{\pi}{3}}^{\frac{\pi}{2}} 2\rho d\theta d\rho$ etc.

10. Să se determine aria mulțimii plane D limitată de lemniscata lui Bernoulli $(x^2 + y^2)^2 = 2a^2(x^2 - y^2)$.

R: Ținând cont de simetria lemniscatei în raport cu cele două axe de coordonate, aria este $A = 4 \int \int_{D_1} dx dy$, unde prin trecere la coordonate polare obținem $A = 4 \int_0^{\frac{\pi}{4}} \left(\int_0^{a\sqrt{2\cos 2\theta}} \rho d\rho \right) d\theta$ etc.

Cu ajutorul unor schimbări de variabile adecvate, să se calculeze următoarele integrale duble:

11. $I = \int \int_D (x+y)^4 (x-y)^2 dx dy$, unde D : pătratul mărginit de dreptele $x+y=1, x+y=-1, x-y=-1, x-y=-3$.

R: Fac transformarea $T : u = x+y, v = x-y$

12. Să se calculeze aria patrulaterului curbiliniu mărginit de parabolele $x^2 = ay, x^2 = by, y^2 = cx, y^2 = dx, 0 < a < b, 0 < c < d$.

R: Fac transformarea $T : u = \frac{x^2}{y}, v = \frac{y^2}{x}$

13. Presupunem că R e regiunea plană mărginită de hiperbolele $xy = 1, xy = 3, x^2 - y^2 = 1, x^2 - y^2 = 4$. Găsiți momentul de inerție în raport cu originea al acestei regiuni.

R: Fac transformarea $T : u = xy, v = x^2 - y^2$ și obținem $I_0 = 3$

14. Găsiți volumul V al solidului ce se întinde sub suprafața $z = 1 + xy$ și deasupra dreptunghiului $R : 0 \leq x \leq 2, 0 \leq y \leq 1$ din planul xOy .

R: $V = \int_0^2 \left(\int_0^1 (1 + xy) dy \right) dx = 3$

15. Găsiți volumul V al solidului mărginit inferior de planul xOy și superior de paraboloidul $z = 25 - x^2 - y^2$.

R: $V = 4 \int_0^5 \left(\int_0^{\sqrt{25-x^2}} (25 - x^2 - y^2) dy \right) dx = \frac{625\pi}{2}$

16. Determinați volumul corpului

$$\Omega = \{(x, y, z) \in \mathbb{R}^3 \mid (x, y) \in D, 0 \leq z \leq f(x, y)\},$$

unde $f : D \rightarrow [0, \infty)$ continuă, $D \subset \mathbb{R}^2$, $D = \{(x, y) \in \mathbb{R}^2 \mid x^2 + y^2 \leq 2y\}$, $f(x, y) = x^2 + y^2$.

R: $\text{vol}(\Omega) = \int \int_D f(x, y) dx dy = \int_0^\pi \int_0^{2 \sin \theta} \rho^3 d\rho d\theta = \frac{3\pi}{2}$